

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΒΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

του Γιάννη
Καραγιάννη*

Από τους βασικούς πυλώνες εξωστρέφειας μιας χώρας είναι η οικονομική της διπλωματία, η οποία εκφράζεται στις ξένες αγορές κυρίως μέσω των γραφείων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (ΟΕΥ) που λειτουργούν στο πλαίσιο των πρεσβειών και των γενικών προξενείων στο εξωτερικό. Από την πολύχρονη εμπειρία μου στον χώρο των εξαγωγών, έχω, ωστόσο, την αίσθηση

ότι η έννοια της οικονομικής διπλωματίας στην Ελλάδα χρησιμοποιείται περισσότερο για τη δημιουργία εντυπώσεων από πολιτικούς ή άλλους παράγοντες, χωρίς να υπάρχει ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σχέδιο εξωτερικής οικονομικής πολιτικής και εξωστρέφειας.

Η απουσία αυτή οφείλεται εν πολλοίς και στην υποβάθμιση των εμπορικών μας γραφείων στο εξωτερικό μετά το 2001, με τη διάσπαση των σχετικών αρμοδιοτήτων σε δύο υπουργεία (Εξωτερικών και Ανάπτυξης), την περιθωριοποίηση των υπηρεσιών των εμπορικών ακολούθων και την απουσία δο-

μών ένταξης στον συνολικό σχεδιασμό του ιδιωτικού τομέα.

Τα γραφεία ΟΕΥ συστάθηκαν για πρώτη φορά το 1967 στο πρότυπο των αντίστοιχων γαλλικών υπηρεσιών. Συγκροτούν ένα δομημένο δίκτυο υπηρεσιών και στελεχώνονται από εξειδικευμένους υπαλλήλους, οι οποίοι προσλαμβάνονται μέσω του διαγωνισμού της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ) από το 1985 και είναι επιφορτισμένοι με τα παρακάτω καθήκοντα:

- Παρακολούθηση διμερών και πολυμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων.
- Επεξεργασία και μεταφορά οικονομικών

πληροφοριών στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

• Υποστήριξη των ελληνικών εξαγωγών και επενδύσεων στο εξωτερικό, καθώς και την υποβοήθηση του Enterprise Greece στην προσέλκυση επενδύσεων.

• Εκπόνηση μελετών αγοράς και υποστήριξη φορέων εξωστρέφειας σε επιχειρηματικές αποστολές, εμπορικές εκθέσεις και B2B συναντήσεις.

Πλήρης υποβάθμιση

Είναι γνωστό ότι το 2001 αποφασίστηκε η κατάργηση της Γενικής Γραμματείας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων από το τότε υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (ΥΠΕΘΟ) και η επανασύστασή της στο πλαίσιο του ΥΠΕΞ. Η μεταφορά αυτή διέσπασε σε δύο υπουργεία τις σχετικές αρμοδιότητες, με τα γνωστά αποτελέσματα σε βάρος της εξωστρέφειας. Η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω μετά το 2007, με την απόπειρα προοδευτικής κατάργησης του κλάδου ΟΕΥ και την ανάληψη των θέσεων των γραφείων ΟΕΥ από υπαλλήλους του διπλωματικού κλάδου. Αποτέλεσμα αυτής της ρύθμισης ήταν η μείωση του δυναμικού τους από 190 σε κάτω από 150 άτομα. Παράλληλα, το 2010 καταργείται και ο διακριτός κωδικός «Εξωτερικό Εμπόριο» στον προϋπολογισμό του ΥΠΕΞ, με αποτέλεσμα την πλήρη αποδιοργάνωση των γραφείων ΟΕΥ.

Ευτυχώς, η ρύθμιση κατάργησης του κλάδου ΟΕΥ αναστάλη το 2014 και πρόσφατα

Οι κυβερνήσεις της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ οδήγησαν τα γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στην απόλυτη αποξένωση από τον επιχειρηματικό κόσμο και τους Έλληνες εξαγωγείς.

η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ενεργοποίησε ξανά την πρόσληψη ΟΕΥ από την ΕΣΔΔ, στο πλαίσιο στήριξης του κλάδου και της εξωστρέφειας, ενώ ένα ακόμη σημαντικό βήμα της κυβέρνησης είναι η δημιουργία της Διυπουργικής Επιτροπής Εξωστρέφειας, η οποία έχει ήδη πραγματοποιήσει την πρώτη της συνεδρίαση.

Οι παραπάνω πολιτικές των κυβερνήσεων της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ οδήγησαν σε πλήρη υποβάθμιση των γραφείων ΟΕΥ, με μείωση του εξειδικευμένου προσωπικού, υποστελέχωση, διάλυση υποδομών, μείωση προϋπολογισμού (από 8% το 2009 σε 2% το 2014) και πλήρη αποξένωση των γραφείων ΟΕΥ από τον επιχειρηματικό κόσμο και τους Έλληνες εξαγωγείς. Ταυτόχρονα, η περιθωριοποίηση του εξειδικευμένου στελεχικού δυναμικού του κλάδου ΟΕΥ στο πλαίσιο της Γενικής Γραμματείας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Αναπτυξιακής Συνεργασίας του

ΥΠΕΞ, σε συνδυασμό με τη διάσπαση των αρμοδιοτήτων (αφού στο υπουργείο Ανάπτυξης βρίσκονται οι πολυμερείς οικονομικές σχέσεις και η εποπτεία του Enterprise Greece), οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα ότι η σημερινή κατάσταση δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να στηρίξει οποιοδήποτε σχέδιο εξωστρέφειας και άσκησης οικονομικής διπλωματίας.

Αναγκαίοι και άμεσοι στόχοι

Επειδή πρόθεση του πρωθυπουργού, Αλέξη Τσίπρα, και της κυβέρνησης είναι η στήριξη της εξωστρέφειας της χώρας σε όλα τα επίπεδα, αναγκαίους και άμεσους θεωρούμε τους παρακάτω στόχους:

• Δημιουργία ανεξάρτητης Γενικής Γραμματείας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων, Εξωτερικού Εμπορίου και Αναπτυξιακής Βοήθειας, όπου θα συγκεντρωθούν όλες οι –διάσπαρτες σήμερα– σχετικές αρμοδιότητες.

• Σύσταση γραφείων εξωστρέφειας στην έδρα της κάθε περιφέρειας.

• Εκσυγχρονισμός, αναδιοργάνωση και αποτελεσματική αξιοποίηση του δικτύου γραφείων ΟΕΥ στις αγορές του εξωτερικού.

• Δημιουργία δικτύου συμβούλων εξωστρέφειας στις ξένες αγορές.

• Ανάπτυξη εξειδικευμένων εργαλείων χρηματοδότησης των εξαγωγών.

• Άμεση εκπόνηση και εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου εξωστρέφειας από την αρμόδια Διυπουργική Επιτροπή. ■

* Βουλευτή Ιωαννίνων του ΣΥΡΙΖΑ.

Το κτίριο του ΥΠΕΞ στη Βασιλίσσης Σοφίας.